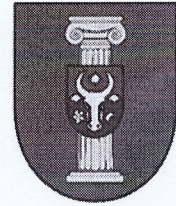

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 [REDACTED], fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr.370/17**

mun. Chișinău

28 octombrie 2021

Inspector superior de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Andrian FETESCU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Bordianu Sofia, director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești identificată prin IDNP: [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

C O N S T A T Ă :

La data de 21.04.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. C-428/21, în conformitate cu prevederile art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor la 23.04.2021.

Potrivit, sesizării și informațiilor anexate la aceasta, dna Bordianu Sofia, director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin faptul că a încheiat acord suplimentar la contractele individuale de muncă cu fratele acesteia dl [REDACTED] precum și dl [REDACTED] soțul nepoatei acesteia la rîndul său activează în aceeași instituție preșcolară.

La 07.05.2021, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului nr. 286/17, în privința dnei Bordianu Sofia, director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 07.05.2021, în adresa dnei Bordianu Sofia a fost expediată scrisoarea nr. 04-17/2263 prin care a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese precum și a prezentării punctului de vedere vizavi de eventuala încălcare a regimului juridic al conflictului de interese cît și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat a populației, solicitate de la instituțiile responsabile date și informații necesare desfășurării controlului.

Conform prevederilor art.3, alin.(1), lit. e) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Bordianu Sofia, exercitând funcția de director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.*

În urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației” s-a stabilit că dna Bordianu Sofia, este **sora** dl [REDACTAT] confirmându-se astfel relațiile de persoane apropiate (*persoane înrudite prin sânge sau prin afinitate*) dintre cei din urmă.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale **conflict de interes** reprezintă situația în care subiectul declarării are un **interes personal** ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este **orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;**

persoană apropiată este **soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);**

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real** apare în cazul în care **subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.**

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că **„Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.**

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „**Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.**”.

În conformitate cu art. 12, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale dna Bordianu Sofia, exercitând funcția de director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești *era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică pînă la soluționarea conflictului de interese.*

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dna Bordianu Sofia îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.**

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **subiectului declarării, în persoana dna Bordianu Sofia poate soluționa conflictul de**

interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

În conformitate cu alin. (3), art. 37 al Legii nr. 132/2016, prin scrisoarea nr. 04-17/2263 din 07.05.2021, recepționată la 13.05.2021 dna Bordianu Sofia i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere, iar la 01.06.2021 și, acesta a prezentat poziția sa înregistrată cu nr. 4570.

Așadar, inspectorul menționează că a ținut cont de explicațiile relevante cazului și formulate de către dna Bordianu Sofia în punctul său de vedere care a menționat că:

„ Prin prezenta aduc la cunoștință că am declarant conflictul de interese conform prevederilor art.12. alin.(4) din Legea nr.133/2016 pe perioada mandatului de consilier al consiliului Mîngîr pentru funcția de director nu am declarat. În calitate de director al instituției timpurie „Garofița” am angajat în funcție în instituție încă din anul 2009 pe [REDACTAT] și [REDACTAT] la necesitatea de a îndeplini funcțiile respective ordinele de angajare fără nici un motiv de interese personale. Toate actele cu referire la salarizare sunt transmise contabilității Mingir. Instituția este la autogestiune Primăriei comunei Mingir”.

Aprecierea inspectorului de integritate prin prisma legislației pertinente

Analizând probele acumulate în cadrul controlului, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate nu a stabilit încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în sensul Legii nr. 133/2016, din considerentele ce urmează.

Referitor la circumstanțele semnării actelor administrative enunțate în punctul de vedere precum și anexata la materialele dosarului de control se reține că, la stabilirea existenței unui conflict de interese, mai întâi de toate urmează a se stabili tipul interesului personal al subiectului declarării, care este prezent în situația în care se obține oricare tip de folos, avantaje material sau nematerial.

Suplimentar, inspectorul de integritate stabilește dacă, acest interes a influențat sau ar fi putut influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor și responsabilităților ce îi revin subiectului declarării potrivit legii la semnarea actelor administrative enunțate în punctul de vedere precum și anexata la materialele dosarului de control.

Or, potrivit art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Mai mult ca atît, exercitarea atribuțiilor în sectorul public în situația de fapt a fost tratată prin reglementarea art. 24 „Conflicte de interese” din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.02.2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE care prevede că: „conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care se obține în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal și care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența personalului autorității”.

Respectiv, buna desfășurare a activității subiectului controlului este privită sub aspectul excluderii posibilității de obținere a unor beneficii sau foloase patrimoniale neîntemeiate pentru ei ori, pentru persoanele apropiate, folosindu-se de funcție, ceea ce ar fi de natură să aducă

atingere atât prestigiului instituțiilor din care fac parte, cât și intereselor altor persoane fizice sau juridice care nu beneficiază astfel de condiții egale pentru obținerea licită a foloaselor respective.

Prin urmare, la cazul examinat, nu a existat o influență disproportională a atribuțiilor de serviciu prin emiterea ordinelor de angajare, salarizare în privința persoanelor apropiate în măsura în care aceste ordine au fost emise reieșind din atribuțiile funcționale ale dnei Bordianu Sofia în calitatea sa de director al instituției preșcolare.

Astfel, în cadrul controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate nu a stabilit un *interes material sau nematerial a dna Bordianu Sofia* în prin emiterea și semnarea „actelor administrative enunțate în punctul de vedere precum și anexate la materialele doasrului de control,,.

Luând în considerație cele expuse, în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate a concluzionat că dnei Bordianu Sofia, exercitând funcția de director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, deoarece nu a influențat la exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 38 alin. (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în cazul în care nu se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor, inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui act de constatare.

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. 5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. A înceta procedura de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dnei Bordianu Sofia, exercitând funcția de director de grădiniță „Garofița” din satul Mingir r-ul Hîncești.

2. A aduce la cunoștință dnei Bordianu Sofia actul de constatare, cu informarea despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău str. Kiev 3).

**Inspector superior de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Andrian FETESCU